

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyň: **a) Ing. K. P., b) Ing. arch. P. H.**, obě zastoupeny Mgr. Pavlem Černým, advokátem se sídlem Údolní 33, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Mgr. L. D.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 10. 2017, č. j. 505/UPS/2017-3, JID 159408/2017/KÚÚK, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 28. 7. 2020, č. j. 15 A 336/2017 – 80,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyním náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 6 727,60 Kč k rukám jejích zástupce Mgr. Pavla Černého do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Městský úřad Ústě, odbor výstavby a životního prostředí (dále jen „stavební úřad“) rozhodnutím ze dne 13. 6. 2017, č. j. 03265/2017/SU (dále jen „rozhodnutí stavebního úřadu“), vydal Mgr. L. D. (dále jen „stavebník“) dle § 129 odst. 2 a 3 zákona č. 186/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) dodatečné povolení stavby, a to oplocení na pozemku parc. XA v katastrálním území L. (dále jen „stavba“). Žalobkyně podaly proti rozhodnutí stavebního úřadu odvolání.

[2] Žalovaný výrokem I. rozhodnutí ze dne 10. 10. 2017, č. j. 505/UPS/2017-3, JID 159408/2017/KÚÚK (dále jen „rozhodnutí žalovaného“) změnil rozhodnutí stavebního úřadu tak, že zrušil bez náhrady text ve výrokové části obsahující „*Popis stavby*“ dle kterého „*Stavba oplocení byla ohlášena stavebnímu úřadu roku 1974. Ohlášení umísťovalo stavbu na pozemky st. p. č. XB a p. p. č. XC k. ú. L., oplocení na pozemku p.č. XA k. ú. L. nebylo součástí opatření stavebního úřadu.*“ a dále text „... *byla zahájena v letech 1974-1976 a ...*“. Výrokem II. zbývající část rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Toto rozhodnutí napadly žalobkyně žalobou u krajského soudu.

[3] Krajský soud žalobě vyhověl a výrokem I. v záhlaví specifikovaného rozsudku zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí stavebního úřadu. Výrokem II. rozhodl o povinnosti žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení žalobkyni a). V odůvodnění napadeného rozsudku předně zrekapituloval podstatné skutečnosti plynoucí ze správního spisu. Uvedl, že dle § 46 odst. 1 správního řádu, bylo z moci úřední zahájeno řízení o odstranění stavby. Stavebník následně prostřednictvím žádosti ze dne 13. 12. 2013 požádal stavební úřad o dodatečné povolení stavby. Řízení zahájené na základě této žádosti bylo pravomocně ukončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 10. 2014, č. j. 390/UPS/2014-3. Tímto rozhodnutím bylo potvrzeno usnesení stavebního úřadu ze dne 31. 7. 2014, č. j. 04137/2014/SU, jímž stavební úřad zastavil řízení o dodatečném povolení stavby, neboť stavebník ve stanovené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti (nepředložil závazná stanoviska dotčených orgánů, projektovou dokumentaci a smlouvu nebo doklad o právu provést stavbu). Stavebník následně prostřednictvím další žádosti ze dne 9. 12. 2014 znovu požádal o dodatečné povolení stavby. Řízení zahájené na základě této (v pořadí druhé) žádosti bylo ukončeno shora uvedeným rozhodnutím žalovaného.

[4] Předně se krajský soud zabýval otázkou povahy lhůty 30 dnů k podání žádosti o dodatečné povolení stavby, obsažené v § 129 odst. 2 stavebního zákona ve znění od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2017 (dále jen „rozhodné znění“). Dle názoru krajského soudu se od tohoto posouzení odvíjí řešení otázky, zda byl stavebník i po uplynutí této lhůty oprávněn podat další (druhou) žádost o dodatečné povolení stavby a zda se takovou žádostí měl stavební úřad meritorně zabývat.

[5] V návaznosti na právě uvedené provedl krajský soud prostřednictvím historické a teleologické metody výklad § 129 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění. Poukázal na ustanovení § 129 odst. 3 stavebního zákona ve znění do 31. 12. 2012, které obsahovalo úpravu obdobnou ustanovení, jež je předmětem nyní projednávané věci. Konstatoval, že před datem 1. 1. 2013 nebyla stanovena lhůta k podání žádosti o dodatečné povolení v průběhu řízení o odstranění stavby, které stavební úřad zahajuje z úřední povinnosti. V této souvislosti odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, která dospěla k závěru, že podle § 129 odst. 3 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2012 postačovalo k přerušení řízení o odstranění stavby podání žádosti o dodatečné stavební povolení, přičemž neúplnou žádost doplnil stavebník k výzvě stavebního úřadu, který mu k tomu určil přiměřenou lhůtu. Krajský soud dále shrnul, že podle předchozí právní úpravy mohl stavebník podat žádost o dodatečné povolení stavby kdykoliv v průběhu řízení o odstranění stavby. Dále krajský soud odkázal na aktuálnější judikaturu

pokračování

Nejvyššího správního soudu, dle které právní úprava účinná po 1. 1. 2013 může představovat zpřísnění vůči žadatelům o dodatečné stavební povolení.

[6] Krajský soud následně citoval část důvodové zprávy k zákonu č. 350/2012 Sb., kterým s účinností od 1. 1. 2013 došlo k novelizaci stavebního zákona a významným změnám ustanovení § 129 stavebního zákona, a to včetně úpravy podmínek pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Z obsahu důvodové zprávy krajský soud dovodil, že úmyslem zákonodárce byla změna úpravy řízení o odstranění stavby a s tím související odlišná úprava návrhového řízení o dodatečném povolení stavby, které závisí na úvaze a aktivitě stavebníka, resp. vlastníka nepovolené stavby. Poukázal i na skutečnost, že zákonodárce neupravil možnost opakovaného podání žádosti, přičemž se dle názoru krajského soudu s ohledem na úmysl zákonodárce zpřísnit předmětnou úpravu nejedná o opomenutí. Tento závěr dle krajského soudu podporuje i samotná koncepce řízení o odstranění stavby, jež je obligatorní a existuje veřejný zájem na tom, aby směřovalo co nejefektivněji a nejekonomičtěji k jeho ukončení.

[7] Práva stavebníka při odstraňování protiprávního stavu jsou podle krajského soudu dostatečně zajištěna nejen povinným upozorněním stavebního úřadu a možností požádat o dodatečné povolení stavby, ale i celou řadou institutů zakotvených ve správním řádu (možnost doplnit chybějící podklady dle § 45 odst. 2 správního řádu, možnost přerušit řízení za účelem opatření podkladů dle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu či možnost využít prominutí zmeškání úkonu, a to podání žádosti dle § 41 správního řádu). Krajský soud proto dospěl k názoru, že lhůta 30 dnů uvedená v odstavci § 129 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění, určená k podání žádosti o dodatečné povolení stavby, je lhůtou procesní propadnou. Takto stanovenou lhůtu zároveň krajský soud neshledal svévolnou, nepřiměřenou či znevýhodňující dle testu ústavnosti lhůt (nález Ústavního soudu ze dne 16. 10. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 16/12)

[8] Závěrem krajský soud dodal, že neopomněl existenci právních názorů, které předmětnou lhůtu považují za lhůtu pořádkovou. Vysvětlil, že při takovém výkladu by lhůta ztratila svůj smysl, umožnila by opakované podávání žádosti, důsledkem čeho by docházelo k neúměrnému prodlužování řízení. S tímto názorem se s ohledem na shora uvedenou argumentaci neztotožnil a uzavřel, že stavební úřad měl řízení o takové žádosti zastavit dle § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu pro nepřipustnost.

[9] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[10] Stěžovatel spatřuje kasační důvod v nesprávném právním posouzení povahy lhůty dle § 129 odst. 2 stavebního řádu. Z textu tohoto ustanovení dle jeho názoru neplyne, že lhůta 30 dnů je lhůtou propadnou a stavební úřad by žádosti podané stavebníky po této lhůtě neměl věcně posuzovat. Stěžovatel nesouhlasí s výkladem krajského soudu a v novelizovaném textu § 129 odst. 2 stavebního zákona neshledává změnu oproti dosavadnímu přístupu k dodatečnému povolování staveb. Poukazuje na své zkušenosti s předchozími novelami stavebního zákona a též snahy o přísnější přístup vůči

stavebníkům, kteří realizují černé stavby. Tyto snahy o zpřísnění pravidel se ale dle názoru stěžovatele v legislativním procesu vždy staly neprůchodnými a bylo od nich pravidelně ustoupeno. Novelou stavebního zákona č. 350/2012 Sb. se do textu ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona dostala konkrétní lhůta pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby a stavební úřad ji tak nemusí nadále určovat dle § 39 odst. 1 správního řádu, ovšem s jejím nedodržením zákonodárce nespojil žádné přímé negativní důsledky pro stavebníka. Takové důsledky přitom nelze vyčíst ani z důvodové zprávy k zákonu č. 350/2012 Sb. Za zákonodárce nelze domýšlet, co chtěl nebo měl v úmyslu a je nezbytné vycházet striktně z textu zákona.

[11] Na podporu svého názoru stěžovatel upozornil i na odbornou literaturu. Co se týče rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2016, č. j. 6 As 230/2015 – 34, na které krajský soud v napadeném rozsudku odkázal, nelze z něj usuzovat jakékoliv konkrétní závěry o přímém zpřísnění podmínek pro dodatečné povolání staveb. Pro závěr stěžovatele o pořádkové povaze lhůty naopak svědčí rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 5. 2020, č. j. 10 As 407/2019 – 41. Z textu čtvrté věty § 129 odst. 2 stavebního zákona dle stěžovatele plyne pouze to, že pokud stavebník podá žádost o dodatečné povolení stavby ve lhůtě, stavební úřad řízení o odstranění stavby musí přerušit. Pokud ji však podá po lhůtě, bude záležet pouze na úvaze správního orgánu a konkrétních skutkových okolnostech, zda řízení přeruší dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu. Nelze souhlasit s názorem krajského soudu, že lhůta zakotvená v § 129 odst. 2 stavebního zákona by při výkladu zastávaného stěžovatelem ztratila smysl, neboť jejím cílem je sjednocení lhůt, které dříve určovaly stavební úřady. Zároveň implikuje povinnost přerušit řízení o odstranění stavby. Tento výklad odpovídá dle názoru stěžovatele i dosavadním judikатурním závěrům týkajícím se odstraňování nepovolených staveb v souvislosti s otázkou přiměřenosti zásahu do vlastnických práv. Řízení o odstranění nepovolené stavby ani řízení o dodatečném povolení stavby nemají sankční charakter a přísný dopad do práv stavebníků by musel dle názoru stěžovatel být zcela konkrétně a jednoznačně stanoven zákonem.

[12] Závěrem stěžovatel shrnul, že v nyní projednávané věci nebylo pravomocně rozhodnuto o meritě věci a stavebnímu úřadu nebránilo nic tomu, aby druhou žádost o dodatečné povolení stavby věcně projednal. Žádost stavebníka nemohl vyhodnotit jako zjevně nepřipustnou, neboť zákon podání takové žádosti nevylučuje. V jednání stavebníka neshledal prvky obstrukčního jednání. Jelikož stavba splňovala veškeré zákonné podmínky pro dodatečné povolení, postupoval v souladu se zákonem a o druhé žádosti stavebníka meritorně rozhodl.

[13] Žalobkyně se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry krajského soudu. Poukázaly na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 230/2015 – 34 i důvodovou zprávu k zákonu č. 350/2012 Sb., na které odkazoval krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku. Co se týče odborné literatury, na kterou v kasační stížnosti poukázal stěžovatel, žalobkyně zdůraznila, že ta mj. předpokládá aktivitu stavebníka v případě, že má zájem na dodatečném povolení stavby. O takové aktivitě nelze ale v nyní projednávané věci hovořit, neboť předchozí správní řízení bylo zastaveno právě s ohledem na to, že žádost o povolení stavby nebyla kompletní a ani nebyla ve stanoveném

pokračování

termínu doplněna. Pokud je o odkaz stěžovatele na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 407/2019 – 41, ten řešil pouze otázku povinnosti stavebního úřadu přerušit řízení o odstranění stavby v případě podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Na výklad § 129 odst. 2 stavebního zákona je dle žalobkyň potřeba nahlížet jako na výjimku z pravidla, že stavba má být postavena až poté, co je povolena. Beneficium v podobě dodatečného zhojení nezákonného stavu vyvolaného stavebníkem je proto potřeba vykládat restriktivně.

[14] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které stěžovatelka uplatnila, přičemž se zabýval i otázkou, zda netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Jádrem sporu je i v řízení o kasační stížnosti posouzení povahy lhůty 30 dnů zakotvené v ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění. S tím souvisí zodpovězení otázky, zda se stavební úřad v daném případě mel věcně zabývat v pořadí druhou žádostí stavebníka o dodatečné povolení stavby v situaci, kdy řízení o první žádosti bylo pravomocně ukončeno (zastaveno), neboť stavebník ve stanovené lhůtě nedoložil podklady nezbytné k jejímu projednání.

[17] Nejvyšší správní soud v této souvislosti pouze pro úplnost uvádí, že stěžovatel nijak nezpochybnil, že řízení o dodatečném povolení stavby zahájené na základě první žádosti stavebníka bylo pravomocně ukončeno, neboť stavebník ve stanovené lhůtě nedoložil podklady nezbytné k jejímu projednání. Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem vychází z této skutečnosti (jež je ostatně v souladu s tvrzením stěžovatele uvedeným v kasační stížnosti i obsahem rozhodnutí žalovaného) a považuje ji za nespornou.

[18] Nejvyšší správní soud neměl dosud ve své rozhodovací činnosti možnost zabývat se povahou lhůty zakotvené v předmětném ustanovení. Krajský soud v napadeném rozsudku poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 230/2015 – 34, ve kterém šestý senát provedl výklad § 129 stavebního zákona v souvislosti s otázkou, kdy je třeba řízení o odstranění stavby přerušit. Výklad se týkal znění zákona, jež bylo účinné před novelou stavebního zákona provedenou zákonem č. 350/2012 Sb., který s účinností od 1. 1. 2013 do druhého odstavce tohoto ustanovení zakotvil třicetidenní lhůtu k podání žádosti o dodatečné povolení stavby. Byť z uvedeného plyne, že se šestý senát zabýval výkladem jiné problematiky (přerušení řízení o odstranění stavby) na podkladě odlišné právní úpravy (před účinností novely stavebního zákona provedené zákonem č. 350/2012 Sb.), krajský soud správně konstatoval, že v tomto rozsudku lze identifikovat upozornění Nejvyššího správního soudu, že znění stavebního zákona novelizované zákonem č. 350/2012 Sb., obsahuje třicetidenní lhůtu k podání žádosti o dodatečné povolení stavby, která může představovat určité zpřísnění vůči žadatelům o dodatečné stavební povolení.

[19] Dle dikce ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění „[s]tavební úřad zahájí řízení o odstranění stavby uvedené v odstavci 1 písm. b). V oznámení zahájení řízení vlastníka nebo stavebníka poučí o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů od zahájení

řízení žádost o dodatečné povolení stavby. Byla-li žádost o dodatečné povolení podána před zahájením řízení o odstranění stavby, má se za to, že byla podána v okamžiku zahájení řízení o odstranění stavby. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti“.

[20] Stěžovatel v kasační stížnosti odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 407/2019 – 41, v němž desátý senát dovodil, že v tam projednávané věci nebyl žalovaný povinen řízení o odstranění stavby přerušit na základě opakované žádosti o dodatečné povolení stavby, neboť „*stěžovatelé tuto žádost již jednou podali a řízení proběhlo. S první žádostí však neuspěli. Ve vztahu k tomuto prvému řízení o dodatečném povolení stavby bylo řízení o odstranění stavby přerušeno v souladu s § 129 odst. 2 větou čtvrtou stavebního zákona, ve znění zákona č. 350/2012 Sb. (Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti). Pokud však v průběhu odvolacího řízení stěžovatelé započali s odvoláním na nové skutečnosti další řízení o dodatečném povolení stavby, nemůže mít taková skutečnost sama o sobě vliv na řízení o odstranění stavby (...). V nynějším případě tedy nebyl žalovaný povinen řízení přerušit podle § 129 odst. 2 věty čtvrté stavebního zákona (tato povinnost se dle výslovné dikce § 129 odst. 2 věty čtvrté stavebního zákona, ve znění zákona č. 350/2012 Sb., vztahuje jen na žádosti podané ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení o odstranění stavby).*“ Tento závěr (jak správně uvádí žalobkyně) se ovšem vztahuje pouze na otázku přerušení řízení o odstranění stavby a nelze jej bez dalšího obecně vztáhnout i na otázku zahájení samotného řízení o dodatečném povolení stavby.

[21] Desátý senát ve svém shora uvedeném rozhodnutí spojil s nedodržením lhůty pro podání žádosti o dodatečné povolení stavby ztrátu nároku na přerušení řízení o odstranění stavby a odkázal na možnost přerušení řízení dle § 64 odst. 1 písm. c) správního řádu, tj. na obecný institut správního práva procesního. Nejvyšší správní soud po provedeném posouzení dospěl k závěru, že nedodržení této lhůty musí mít konsekvence nejen ve vztahu k otázce přerušení řízení, nýbrž i k druhé části čtvrté věty § 129 odst. 2 stavebního zákona, jež se týká samotného vedení řízení.

[22] Dle shora citovaného znění posuzovaného ustanovení „*[p]okud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby a vede řízení o podané žádosti*“ . Pokud tedy stavebník ve stanovené lhůtě 30 dnů požádá stavební úřad o dodatečné povolení stavby, stavební úřad na základě ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona (i) přeruší řízení o odstranění stavby a zároveň (ii) vede řízení o dodatečném povolení stavby. Důsledkem včasné žádosti o dodatečné povolení stavby je tak nejen povinnost správního orgánu přerušit řízení o odstranění stavby, nýbrž i právo na vedení samotného řízení o jejím dodatečném povolení. Naopak, pokud stavebník uvedenou lhůtu nedodrží, bude muset nést negativní následek v podobě ztráty práva na vedení řízení o dodatečném povolení stavby.

[23] Pokud by se Nejvyšší správní soud přiklonil k výkladu zastávanému stěžovatelem, vyložil by totožné ustanovení (věty čtvrté § 129 odst. 2 stavebního zákona) odlišně od prejudikatury. Nejvyšší správní soud by v takovém případě připustil existenci situací, že by

pokračování

na základě opakované žádosti stavebníka o dodatečné povolení stavby sice nedošlo k přerušení řízení o odstranění stavby dle § 129 odst. 2 stavebního zákona, avšak možnost vést opakovaně řízení o dodatečném povolení stavby by (za předpokladu, že v mezidobí nedošlo k pravomocnému rozhodnutí o odstranění stavby) byla takřka bezbřehá.

[24] Nejvyšší správní soud si je vědom existence praxe, kdy stavební úřady přistupují k věcnému projednání opakovaných žádosti (za situace, kdy se nejedná o žádosti spojené s obstrukcemi stavebníka či vlastníka stavby). Nejvyšší správní soud chápe tento postup stavebních úřadů jako jistou procesní opatrnost odrážející *reparační*, nikoliv *sankční* charakter řízení o odstranění stavby a řízení o dodatečném povolení stavby (jak ostatně správně uvedl stěžovatel). Krajský soud ovšem v napadeném rozsudku poukázal na celou řadu institutů správního řádu, které v řízení o dodatečném povolení stavby dávají stavebníkům či vlastníkům stavby procesní možnosti, jejichž úspěšné uplatnění může vést k pozitivnímu výsledku řízení (možnost doplnit chybějící podklady dle § 45 odst. 2 správního řádu, možnost přerušit řízení za účelem opatření podkladů dle § 64 odst. 1 písm. a) správního řádu či možnost využít institutu prominutí zmeškání úkonu, a to podáním žádosti dle § 41 správního řádu).

[25] K tomuto Nejvyšší správní soud dále v obecné rovině odkazuje též na možnost žadatele vyvolat nové řízení a vydat nové rozhodnutí ve věci pokud bude novým rozhodnutím vyhověno žádosti, která byla pravomocně zamítnuta (§ 101 písm. b) správního řádu). Nové rozhodnutí lze vydat v případě změny skutkových či právních okolností, eventuálně při nápravě předchozího nesprávného právního názoru, který správní orgán v předchozím řízení zaujal. Limitem pro vydání nového rozhodnutí je právní moc rozhodnutí o odstranění stavby, překážkou zde naopak není lhůta uvedená v § 129 odst. 2 stavebního zákona, neboť nové řízení ve věci běží na základě původní žádosti.

[26] Samotná možnost požádat o dodatečné povolení stavby představuje pro stavebníka či vlastníka stavby výhodu v situaci, kdy porušil zákon a realizoval stavbu bez příslušných veřejnoprávních aktů, anebo v rozporu s nimi. Tuto možnost nápravy nadto doplňují výše zmiňované instituty správního řádu. Všechny uvedené procesní prostředky ovšem předpokládají aktivitu stavebníka, jak správně poukazují žalobkyně. Pokud stavebník o dodatečné povolení stavby požádá, následně ale nedodá požadované podklady ani nezvolí jiný procesní postup, který by v jeho konkrétní situaci byl vhodný, nelze jeho aktivitu hodnotit jako dostatečnou, neboť proces uvedení právního stavu do souladu se stavem faktickým nemůže být omezen pouze na jednorázovou aktivitu v podobě podání žádosti. Stavebník se nemůže spoléhat ani na to, že bude-li v řízení o první žádosti nečinný, zhojí stávající situaci prostřednictvím případných dalších opakovaných žádostí.

[27] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že v případě lhůty 30 dnů, stanovené v § 129 odst. 2 stavebního zákona, se jedná o procesní lhůtu propadnou. Pokud na základě včas podané žádosti o dodatečné povolení stavby stavební úřad (i) přeruší řízení o odstranění stavby a (ii) vede řízení o podané žádosti, negativními konsekvencemi nedodržení této lhůty je *a contrario* postup, kdy stavební úřad řízení o odstranění stavby nepřeruší a řízení o dodatečném povolení stavby nevede.

[28] Nejvyšší správní soud proto v tomto ohledu souhlasí s názorem krajského soudu (inspirovaného výše uvedeným rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 230/2015 – 34), že se jedná o jisté zpřísnění právní úpravy oproti právní úpravě před účinností novely stavebního zákona provedené zákonem č. 350/2012 Sb. Zákonodárce se stanovením přísnějších pravidel pro podávání žádosti o dodatečné povolení stavby snažil zabránit zneužívání institutu dodatečného povolení stavby, jakkoli ponechal dosti obecných procesních možností, aby stavebník podmínky pro dodatečné povolení mohl splnit.

[29] Za daných skutkových okolností, kdy v nyní projednávané věci nebylo možné opakovanou žádost stavebníka posoudit jako jeho úkon směřující k vyvolání nového řízení a vydání nového rozhodnutí ve věci podle § 101 písm. b) správního řádu, dospěl krajský soud ke správnému závěru, že je třeba rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí stavebního úřadu zrušit. V napadeném rozsudku dle názoru Nejvyššího správního soudu provedl jasný a srozumitelný (historický a teleologický) výklad institutu zahájení řízení o dodatečném povolení stavby, kterému odpovídá i samotná jazyková formulace ustanovení § 129 odst. 2 stavebního zákona, která ve čtvrté větě odkazuje na *stanovenou lhůtu 30 dnů*, přičemž (jak bylo uvedeno výše), přičemž pouze s jejím dodržením spojuje pro stavebníka či vlastníka nepovolené stavby dva pozitivní důsledky, a to (i) přerušení řízení o odstranění stavby a (ii) vedení řízení o podané žádosti o dodatečné povolení stavby.

[30] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadený rozsudek krajského soudu je zákonný, a proto kasační stížnost proti němu podanou podle § 110 odst. 1, *in fine*, s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[31] V řízení o kasační stížnosti byly žalobkyně zastoupené advokátem. Tento zástupce učinil jeden úkon právní služby – sepsal vyjádření ke kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, jde-li o společné úkony při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %. Mimosmluvní odměna za jeden úkon právní služby činí částku 3 100 Kč (§ 7 ve spojení s § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu], po snížení podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu pak za každou ze žalobek 2 480 Kč. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu je s odměnou advokátovi spojena náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč za každý úkon právní služby. Celkově tedy náleží advokátovi náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč (2 x 300). Nejvyšší správní soud ověřil, že zástupce žalobek je společníkem advokátní kanceláře, jež je plátkyní daně z přidané hodnoty (§ 137 odst. 3 písm. b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád), přiznaná odměna a náhrada hotových výdajů se mu proto zvyšuje o 21 % čítajících výši této daně o 1 167,60 Kč. Celková odměna tak činí 6 727,60 Kč. Tuto částku je stěžovatel povinen uhradit žalobci ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce advokáta Mgr. Pavla Černého.

[32] Vzhledem k tomu, že kasační soud neuložil osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost, nemohly jí vzniknout náklady podle § 60 odst. 5 s. ř. s. Soud neshledal ani důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání nákladů řízení osobě zúčastněné odůvodňovaly, proto za použití § 120 s. ř. s. rozhodl tak, že osoba zúčastněná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2023

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu